

PROGRAMSKA NAČELA STRANKE UMIROVLJENIKA

MJESTO I ULOGA SU

Stranka umirovljenika je osnovana 2000. godine kao oblik samoorganiziranja i samo pomoći teško pogođene, obespravljene i ponižene umirovljeničke populacije.

SU danas postoji kao izraz političke volje umirovljenika i ostalih njezinih članova i simpatizera koji su se aktivirali kako bi pomogli svojoj generaciji, ali i cjelokupnom stanovništvu Republike Hrvatske.

Ovaj program sadrži zajedničke ciljeve koji su od posebnog interesa za umirovljenike i za čije će se provođenje Stranka posebno zalagati.

Hrvatska država je svojim Ustavom definirana kao socijalna država no da bi to uistinu i bila mora biti država razvijene demokracije u kojoj svi njezini građani imaju ista prava i obveze, što znači da su jednaki pred zakonom te da svoja prava mogu i pojedinačno ostvarivati. Tada neće biti privilegiranih i korupcije. U tom smislu treba promovirati osjećaj vlastite vrijednosti.

Iznimno je važno da ljudi koji žive u Republici Hrvatskoj imaju mogućnost stvarno utjecati na razvoj društva i doista sudjelovati u demokratskom procesu. Nužno je postojanje dijaloga unutar društva o žarišnim točkama koje utječu na njihove živote i život društva u cjelini. Važno je izgraditi demokratski sustav koji uključuje učinkovitu, nekorumpiranu i preglednu državnu upravu i uspostaviti demokratski mehanizam donošenja odluka u kojem trebaju ravnopravno i institucionalno sudjelovati podjednako vlast, stručnjaci i javnost.

Postavljajući sudjelovanje u procesu donošenja političkih odluka ciljem svog djelovanja, Stranka je prvotno krenula od umirovljeničkih prava. Danas kao politička stranka teži biti zastupnikom interesa svih sadašnjih i budućih umirovljenika.

U promišljanju okvira i podloga za raspravu o umirovljenicima i njihovoj strategiji djelovanja u političkom prostoru valjalo je krenuti od propitivanja hrvatskog sustava razvoja demokracije, a to je višestranačje. Držimo kako je stupanj njegove izgrađenosti od presudne važnosti, jer se u višestranačju, u okviru odgovarajućih institucija hrvatskog političkog sustava i u skladu s Ustavom i zakonima, mogu izražavati i realizirati mnogobrojni, često međusobno sučeljeni interesi.

Kako su u okviru hrvatskoga parlamentarnog višestranačja vlast i oporba podjednako pokazale nerazumijevanje prema umirovljenicima, sada je doista

krajnje vrijeme za okupljanje cjelokupnog umirovljeničkog korpusa i da preko SU-a ili pak ujedinjenja odnosno zajedničkog djelovanja kojeg zagovaramo, bez obzira na svoja politička i ideološka opredjeljenja, izađu na izbore i izaberu svoje zastupnike u Hrvatski sabor.

Sadašnjim i budućim umirovljenicima pruža se mogućnost da se, u skladu s demokratskom i zakonski utvrđenom procedurom, organizirano uključe u proces donošenja odluka na ključnim mjestima i da na taj način stvaraju pretpostavke za postizanje stabilnih, uravnoteženih i zdravih odnosa u hrvatskom društvu.

Na pragu smo ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju. No, Hrvatska do danas nije izradila strateški plan razvoja niti procjenu rizika što ga donosi članstvo u EU. Čini se da je jedina strategija: uđimo u EU pod svaku cijenu, svima koji su ušli bilo je bolje. Ali, treba spomenuti da uz sav napor da se Hrvatska što prije integrira u EU, nema niti jedne kvalitetne studije koja bi valorizirala sve dobre i loše strane tog čina.

Hrvatska se mora razvijati na načelima morala, istine i pravednosti.

Pretpostavku za ostvarivanje toga cilja nalazimo ponajprije u ostvarivanju zahtjeva za promjenom shvaćanja politike, kao i stila i načina njezina vođenja.

Treba biti odgovoran za demokratsko i zakonsko postupanje, odlučno se suprotstavljati svim oblicima diskriminacije ili pristupima koji se temelje na odbacivanju, optuživanju i manipulacijama. Potrebno je ostvariti veće uključivanje svih građana u određivanje ciljeva, kako bi odluke postale zaista demokratske.

Zastupat ćemo i promovirati politiku koja će se baviti pitanjima osiguranja i funkcioniranja moralnih načela u praksi. Etička reforma hrvatskoga političkog sustava jedna je od najvažnijih i prioritetnih zadaća SU-a, to je jedini put i najbolji način da se isprave greške iz prošlosti i prevlada kriza u koju je upalo suvremeno društvo.

Treba uvesti novi stil vođenja politike i utvrditi nove kriterije, ne po stranačkoj podobnosti nego po sposobnosti.

Zadaća takve politike je da razvija pravila za poticanje dobra u društvu gdje građani zajedno žive i razvijaju demokratske odnose.

Pretpostavke koje su za to bitne su: unutarnji mir, gospodarski uzlet, povećanje standarda građana, smirivanje socijalnih napetosti, vraćanje dostojanstva radu i radnicima, otvaranje prostora za povećanje zaposlenosti, zamah poduzetništva, stabilnost makroekonomije, povratak mikroekonomskim mjerama.

Na načelima takve politike SU će nastojati osnažiti i udahnuti novi život hrvatskom višestranačju, dajući inicijative za razvoj hrvatske demokracije u cilju korjenitih društvenih i gospodarskih promjena po uzoru na najnaprednije europske države.

Zauzimati ćemo se za ravnopravnost, jednakost, transparentnost, otvorenost i zakonitost u radu državnih tijela te na dogovaranju u vođenju politike. Umjesto politikantstva zasnovanog na optužbama, isključivosti, podjelama, zakulisnim manipulacijama i zlouporabi institucija sustava u službi pojedinačnih ili skupnih interesa, SU će tražiti odnose suradnje, partnerstva, zajedništva, pluralizma, tolerancije i uzajamnosti, jer ćemo jedino na taj način moći izvršiti promjene u Hrvatskoj i ispuniti očekivanja, nade i interese umirovljenika i ostalih građana Hrvatske.

SU smatra kako se politikom izgrađenom na novim temeljima mogu stvoriti pretpostavke za duhovnu i materijalnu obnovu Hrvatske, a to će onda biti prekretnicom i zbiljskim početkom promjena u Hrvatskoj u cilju vraćanja izgubljenoga političkog i gospodarskog identiteta.

PROGRAMSKI CILJEVI

Cilj Stranke umirovljenika bio je i ostao demokratsko djelovanje na hrvatskoj političkoj sceni, kako bi se vratilo dostojanstvo umirovljeničke populacije, osigurala pravna, socijalna i politička zaštita, a time i materijalna sigurnost sadašnjih i budućih umirovljenika i svih građana Hrvatske, u skladu s načelima socijalne, pravne i demokratske države.

Osnovni programski ciljevi sadržani su u Programu SU-a. Ovaj Izborni program sadrži i druge programske ciljeve koji su od interesa i značenja za sve građane, a posebno za buduće umirovljenike, invalide, nezaposlene i mladež. Jedan od najznačajnijih ciljeva jest razvoj demokracije u Hrvatskoj. Treba ubrzati procese za ostvarivanje vladavine prava u Hrvatskoj, što je jamstvo za uspostavu demokracije u našoj državi. Potrebno je osigurati ostvarivanje Ustavne odredbe o Hrvatskoj kao socijalnoj državi, što znači da štiti socijalno slabijeg i da se stalno zalaže za socijalnu pravdu, bez čega se nije moguće obraniti od nehumanih postupaka divljeg kapitalizma.

SU-a će se zalagati za definiranje temeljnih nacionalnih opredjeljenja u vizionarskom pozicioniranju Hrvatske. U toj viziji najjače jamstvo mora ostati hrvatsko gospodarstvo jer, gospodarski oporavak je neminovnost bez koje nema ni pomisli da je moguće zbiljski riješiti sadašnji težak položaj hrvatskih umirovljenika.

Naša je generalna vizija društvenog razvoja Hrvatske, vizija koja bi našu zemlju stavila uz bok razvijenih zemalja Srednje Europe i svijeta. Tu našu viziju temeljimo na procjenama što postići u budućnosti, posebno u gospodarskom smislu. Upravo zato je za nas važno imati stvarnu mogućnost utjecanja na naš razvoj, da doista sudjelujemo u demokratskom procesu, i da budemo sudionicima dijaloga o prijedlozima o razvoju i dugoročnoj gospodarskoj orijentaciji.

Zalagat ćemo se da hrvatski put prema EU bude put ponosa, da naše hrvatske specifičnosti i slobode budu prihvaćene u biranju načina kako dostojanstveno ući u tu veliku zajednicu.

SU će se zalagati za Hrvatsku utemeljenu na sustavu vrijednosti rada, znanja, sposobnosti i nadarenosti.

Kao oblik organiziranosti, naša država mora služiti građanima, prvenstveno za ostvarivanje njihovih prava i interesa zajamčenih Ustavom i zakonima.

Mjesto odlučivanja mora biti Hrvatski sabor gdje se prethodno izražavaju i usklađuju različita stajališta i donose odluke koje su od interesa za državu. U Saboru se mora njegovati i razvijati demokratsko i civilizirano ponašanje utemeljeno na načelima slobode, pravde, ljubavi i odgovornosti.

Hrvatski sabor mora se baviti razvojem kao dugoročnom orijentacijom i pravcima izgradnje hrvatske budućnosti. To znači da moramo imati viziju željene budućnosti u skladu s razvojnim mogućnostima, vodeći brigu o što bržem ulasku u Europsku uniju.

Zastupničko mjesto treba u budućnosti sve više predstavljati počast, a sve manje materijalni interes. Zastupničke privilegije treba svesti na mjeru neophodnu za obavljanje funkcije, a njihov socijalni položaj znatno približiti položaju ostalih građana, uključujući i kriterije i uvjete za stjecanje mirovina.

Zakoni moraju biti moralni i po mjeri čovjeka, kako bi mu osiguravali socijalnu sigurnost i dostojan život bez neizvjesnosti, što će dodatno povećati pravnu sigurnost. Oni moraju biti razgovijetni, stručno izrađeni i dugotrajniji kako bi se izgradila kultura njihova poštovanja. Treba stoga prekinuti praksu donošenja zakona po hitnom i skraćenom postupku kao i mijenjanje odredaba ili duha zakona uredbama i drugim pod Zakonskim propisima.

Za izradu dobrih propisa potrebna je stručna, dobro ustrojena i odgovorna državna uprava kojoj će glavna preokupacija biti kvalitetno i brzo ostvarivanje prava građana, te njihova zaštita i unapređenje Hrvatske. Zbog toga je potrebno restrukturirati Vladu, da bude efikasnija, a administracija jeftinija.

Razvoj naše domovine mora biti temeljni zadatak svake demokratski izabrane vlasti koja mora biti učinkovita, nekorumpirana i gospodarski usmjerena.

Za to nam trebaju moralni, humani, stručni ljudi, odgovorni i savjesni u izvršavanju zadaća za izgradnju budućnosti Hrvatske, a ne politički podobni i odgovorni svojoj političkoj stranci. SU će se zalagati za razvijanje civilnog društva na novim osnovama. Trebamo obuhvatni angažman građana koji su predani općem dobru i razvoju zemlje. Potreban nam je obrat u načinu razmišljanja i svijest da moramo izvršiti promjenu na bolje.

Stranka će se zalagati za utvrđivanje nepravilnosti prilikom pretvorbe i tražiti da kriminalne radnje ne zastarijevaju. Predlagat će da se uđe u trag novca i imovine koji su na taj način nezakonito stečeni. Tako prikupljen novac potrebno je uložiti u financiranje i pokretanje proizvodnje za zapošljavanje mladih.

SU će se zalagati za promicanje zajedništva preko udruga i društava koji će razvijati pozitivan odnos i jačati osjećaj odgovornosti u radu za opće dobro. Zalagat ćemo se za ostvarivanje financijske konsolidacije svih organizacijskih oblika civilnog društva od kojih građani imaju neposrednu korist

Zalagat ćemo se za veću pomoć države udrugama umirovljenika u njihovu radu, za poboljšanje socijalnog i materijalnog položaja umirovljenika.

SU će inzistirati na decentralizaciji ovlasti i sredstava na državnoj razini.

Dakle, radi se o regionalizaciji državne uprave u području zakonodavstva i financija na način da se državna uprava podijeli na regije usuglašene s europskim kriterijima. Regije bi imale svoju skupštinu i lokalne jedinice uprave i samouprave koje bi bile gospodarske cjeline. Financijski prihodi koji danas idu u središnju blagajnu trebali bi se raspodijeliti prema ubranim приходima na prostoru pojedine

regije i o toj ovisnosti raspodijeliti na relaciji države, regije i lokalne uprave, što bi jamčilo ravnomjerniji i učinkovitiji razvoj regija, a time i države. Treba preispitati

potrebu za ovoliko veliki broj lokalnih jedinica samouprave te predložiti da se isti broj svede u gospodarske održive okvire, a to znači da se svaka općina mora samostalno financirati u rješavanju problematike prostora i potreba građana.

PROMIJENIMO HRVATSKU

Povijesni razvitak Hrvatske čini i sadašnje vrijeme kao povijesni čas i sudbinski je važan jer se sada postavljaju zdravi temelji na kojima će se izgrađivati budućnost Hrvatske. Neizbježni i sve snažniji procesi, kao što su globalizacija, integracija, privatizacija i drugi, zahtijevaju hitno djelovanje s

dugoročnom sagledavanjem i donošenjem Zakonskih odredaba koje će štiti legitimne interese Hrvatske u tim procesima.

Položaj svakog građanina Hrvatske, pa tako i umirovljenika, usko je povezan s više ili manje uspjelom gospodarskom politikom.

Gospodarski program SU-a, treba promatrati u funkciji programskih ciljeva Stranke, jer on jamči gospodarski razvoj u cilju očuvanja hrvatskoga identiteta i izgradnje Hrvatske kao socijalne i pravedne države. To znači promjene na svim razinama, a osobito na izvršnim funkcijama vlasti. Pohlepu pojedinaca, a ponekad i cijelih skupina, treba zamijeniti načelima morala.

SU će se zalagati da vlast bude u službi građana, u službi poreznih obveznika, umirovljenika i mladeži, tj. da izabrana Vlada služi, a ne vlada.

Strategija gospodarskog razvoja Hrvatske, koju treba sačinjavati ukupno raspoloživo znanje i umijeće ove države bez miješanja politike, mora se temeljiti na stručnosti i to za srednjoročno razdoblje duže od samo jednog mandata Vlade. Program je potrebno podijeliti po godinama tako da se Vlada može pratiti i ocjenjivati prema godišnjem izvršenju programa. Dakle, radi se o nacionalnoj strategiji koja više nije stranačka, obvezno se provodi bez obzira koja je stranka na vlasti, a ovisno o provedbi vlada se ocjenjuje te dobiva ili ne dobiva prolaz. Ovo je jedino moguće rješenje, jer su stranačke strategije gospodarstvo ove zemlje doveli na današnju razinu.

U procesu pristupnih pregovora o priključenju u EU, Hrvatska može i mora stvarati koncepciju vlastitog razvoja gospodarstva. Ta koncepcija mora se temeljiti na spoju znanja, samopouzdanja i rodoljublja, a to znači na mladim, sposobnim i stručnim ljudima koji vole svoju zemlju i neće dopustiti gubljenje vlastitog identiteta Hrvatske.

Predlažemo osnivanje Vijeća za strategiju rasta, razvoja i napretka Hrvatske sa 7-9 članova, mandatom od (najmanje) 5 godina, širokim spektrom prava, obveza, odgovornosti i ovlaštenja te posebno izborom članova isključivo temeljem dokazanih ljudskih, stručnih i radnih kvaliteta.

Treba pratiti procese približavanja EU i programirati u tom pravcu, da se ne dopusti, kao do sada, nekritičko otvaranje tržišta kapitala i radne snage jer nam prijete bijeg kapitala i priljev nekvalificirane radne snage koja podupire prevladanu gospodarsku strukturu.

Gospodarski program ima za cilj ostvarenje stope rasta domaćeg bruto proizvoda oko 5 - 8 % u srednjoročnom (mandatnom) razdoblju. Rast je moguć većim ulaganjem u proizvodne sektore umjesto u uslužne djelatnosti i potrošnju.

Stopom godišnjeg rasta većom za jedan do dva postotka uvelike bi se smanjila i nezaposlenost kao najveći društveni problem, jer bi tolika stopa rasta omogućila konstantno povećanje zaposlenosti.

Rastom temeljenim na ulaganjima u industrijsku proizvodnju i visoke tehnologije bi se i puno efikasnije rješavao deficit robne bilance s inozemstvom.

Kao dodatne ciljeve ovoga programa moguće je još pridodati ravnomjerniji regionalni razvoj i jačanje utjecaja lokalne samouprave.

Nabrojani ciljevi mogu se ostvariti bitnim promjenama u gospodarskoj politici koja se preventivno mora temeljiti na bržem rastu investicija u odnosu na potrošnju, izrazito bržem rastu izvoza u odnosu na uvoz, reviziji pretvorbe i njezinom poništenju gdje god je to zbog nezakonitosti moguće, privatizaciji koja će se temeljiti na dokapitalizaciji novim investicijama i zapošljavanjem, za razliku od današnje koja se temelji na stečaju i otpuštanju radne snage i dr. Bitna promjena Zakona o privatizaciji treba biti u cilju unapređenja upravljanja društvima u državnom vlasništvu, a ne prodaja u bescjenje u cilju bogaćenja pojedinaca.

SU će se zalagati za novu strategiju i operativni program s učinkovito poticajnom potporom, koji bi doveli do potpunijeg korištenja potencijala za proizvodnju hrane, čime bi se ostvarila samostalnost i izvoz hrane.

Povećanje izvoza mora postati prvorazredni nacionalni interes vlade. SU će se zauzimati za veću gospodarsku suradnju s inozemstvom radi povećanja izvoza. Zbog toga je potrebno kvalitetno planirati i ostvarivati koncept izvozne orijentacije. U tu svrhu potrebno je temeljito izvršiti analizu dosadašnjeg rada zaduženih i nadležnih ministarstava i službi, te sačiniti novi ustroj koji će dati bolje rezultate izvoza.

Radi povećanja izvoza moraju se kvalitetnije organizirati i ekipirati naša diplomatska predstavništva i staviti se u službu izvoza.

Nerobni i neizravni izvoz (turizam, pomorstvo i transportni promet, intelektualne usluge, inovacije) su prvorazredni izvozni proizvod, a poticajnim mjerama država mora omogućiti izvoz svih finalnih proizvoda. Važno je inicirati prekograničnu razmjenu sa zemljama značajnim za odvijanje kombiniranog prometa i proglasiti kombinirani promet djelatnošću od posebnog državnog interesa (cesta - željeznica, željeznica - more, željeznica – riječni plovni putovi)

SU će tražiti da Vlada u izradi i ostvarenju razvojnih strategija u znatno većoj mjeri uključi iskusne i stručne ljude iz redova umirovljenika.

Institucionalni okviri za nabrojene potrebe morali bi počivati na politici realnog tečaja prilagođenog odnosima cijena s inozemstvom (pariteti); poreznoj politici koja širi domaću proizvodnju u odnosu na inozemstvo, poglavito u pogledu neloyalne konkurencije i monopola, porezima koji su regresivni u djelokrugu investiranja i reinvestiranja, a progresivni u djelokrugu potrošnje, poglavito one luksuznih dobara;

monetarnoj politici koja će obnoviti kreditiranje proizvodnje i investicija u proizvodnji; ojačati monetarnu suverenost Hrvatske, a inzistirat će na gospodarskim investicijama, politici vertikalnog povezivanja gospodarstva (poljoprivreda - turizam, hrana - proizvodnja, brodogradnja - industrija, drvna industrija - šumarstvo itd.).

Ostale djelatnosti, kao promet, gdje treba znatna sredstva uložiti u revitalizaciju željezničkog, morskog i riječnog prometa (kombinirani promet), unapređenje i modernizaciju elektroničke komunikacije, informatike i telekomunikacijske infrastrukture.

Energetika mora postati kratkoročno i dugoročno prvorazredna briga svake vlade.

Zalagat ćemo se za dugoročni program razvoja energetike radi bržeg globalnog gospodarskog razvoja Hrvatske. Bez energetike nema ni razvoja Hrvatske. Na energiju se naslanja cjelokupno, a posebno materijalno proizvodno i produktivno gospodarstvo. Izgradnjom energetske objekata (a posebno iz obnovljivih izvora) stvaraju se uvjeti za smanjenje energetske ovisnosti Hrvatske.

Hrvatska je bogata kvalitetnim izvorima pitke vode, mineralnim izvorima i jezerima koji čine prirodna bogatstva Hrvatske i kojima treba posvetiti osobitu pozornost. Stoga naglašavamo brigu i potrebu zbrinjavanja otpadnih voda i drugih zagađivača, tehnološke obrade otpada, reciklaže i uporabe recikliranih proizvoda u daljnjoj proizvodnji i preradi.

Treba izraditi pregled proizvodnje, potrošnje, uvoza i izvoza svih važnijih proizvoda, postotak samodovoljnosti pojedinog proizvoda kao i razvojne mogućnosti da se postigne supstitucija uvoza i povećanje izvoza. Za nas je presudno važno da se vratimo sebi, svojoj proizvodnji i nacionalnom integritetu.

Poljoprivreda kao gospodarska djelatnost mora imati povoljnije izvore kreditiranja koji moraju biti usmjereni prema malim seljačkim gospodarstvima, poljoprivrednim zadrugama i drugim tvrtkama, a prvenstveno prehrambenoj industriji.

Zalagat ćemo se za oživljavanje i razvitak zadrugarstva kako bi zadruge kao mali gospodarski subjekti - poduzetničke tvrtke u svim gospodarskim,

proizvodnim i uslužnim djelatnostima mogle imati veću ulogu u tržišnom plasmanu, prikupljanju, proizvodnji i izvozu proizvoda. Razvoj zadruga treba stimulirati poreznom politikom. Treba donijeti novo zadružno zakonodavstvo usklađeno sa zakonodavstvom Europske unije kao i izmjenu Zakona o nasljeđivanju radi očuvanja veličine poljoprivrednog zemljišta.

Zalagat ćemo se za reviziju i za zakonsko sankcioniranje svih nepravilnosti u pretvorbi i privatizaciji, te ukinuće zastare u sankcioniranju pretvorbe i privatizacije.

Ako vlasnička struktura nije dorasla zadaći kako ostvarivati stopu rasta koja bi bitnije povećala zaposlenost i životni standard stanovništva, predlažemo primjenu austrijsko-švicarskog modela razvlaštenja i obeštećenja sadašnjih vlasnika, a tvrtke prodati stručnom vlasniku.

Zahtijevat ćemo od Vlade da u što kraćem roku odredi svoju politiku reindustrijalizacije zemlje i program mjera za pokretanje postojećih i novih kapaciteta koja će zapošljavati radnike i povećati izvoz.

Našim motom "Promijenimo Hrvatsku, čuvajmo, proizvodimo, stvarajmo, izvozimo, kupujemo hrvatsko" nastojat ćemo promijeniti sadašnje shvaćanje da se više ništa ne isplati proizvoditi.

U Hrvatskom saboru treba svakih šest mjeseci raspravljati o izvršavanju predizbornih obećanja, ocjenjivati rezultate i odgovarajućim odlukama i zaključcima utvrđivati daljnje obveze radi potpunog ispunjenja obećanja.

POLOŽAJ UMIROVLJENIKA

SU smatra da materijalni položaj umirovljenika treba biti određen individualnim doprinosom svakog pojedinca u stvaranju materijalne sigurnosti za vrijeme djelatnog statusa, a to je mirovina. Mirovina je trajno zarađeno individualno pravo osiguranika koje nije otuđivo i ne može biti predmet manipulacija nikakvih nametnutih skupina, uključujući i državu kao i stranačke strukture koje privilegijama sebe isključuju iz mirovinskog sustava.

SU će predložiti da se u mirovinskom fondu izvrši razgraničenje mirovina na one koje su ostvarene na temelju radnog staža i efektivnih uplata od onih koje su utvrđene po raznim zaslugama i privilegijama. To je bitno učiniti iz razloga da se ove prve isplaćuju iz sredstava mirovinskih fondova, a druge iz sredstava državnog proračuna.

SU će inzistirati na rješavanju pitanja novih umirovljenika kroz izmjenu Zakona o mirovinskom osiguranju.

Vratiti formulu usklađivanja mirovina s porastom plaća ili naći neki drugi način, kako bi se spriječilo daljnje povećanje broja umirovljenika koji se nalaze u zoni siromaštva.

Predložiti zakonsku odredbu o izvanrednom godišnjem povećanju mirovina za postotak rasta BDP-a, sve dok prosječna mirovina ne dosegne oko 70% prosječne plaće.

Pravo na mirovinu zarađenu radom i uplatama zakonom određenih doprinosa za mirovinsko osiguranje država treba jamčiti kao imovinsko pravo i mirovinu zaštititi Ustavom. Kako bi se postupno došlo do formiranja mirovinskog fonda država mora primjenom zakona osigurati da poslodavci prijavljuju i uplaćuju stvarni iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje, a ne kao do sada, da 60% radnika prijavljuje na minimalne iznose i tako ugrožavaju egzistenciju budućih umirovljenika.

U izmjeni Zakona o mirovinskom osiguranju moraju osigurati jednaki tretman istovrsnih kategorija umirovljenika. Temelj za uspoređivanje i eventualne povlaštene uvjete ostvarivanja nekih mirovina treba biti starosna mirovina ostvarena radom i uplatama doprinosa. Treba osigurati racionalne i pravedne odnose među mirovinama i jednake iznose mirovina ostvarenih pod jednakim uvjetima za istu plaću i isti radni staž.

Problem najnižih mirovina, koje su umjesto socijalne sigurnosti postale socijalna pomoć, mora se hitno riješiti.

Moraju se preispitati sva mjerila i kriteriji pri utvrđivanju prava na invalidsku mirovinu. Osobito treba voditi računa da se provodi učinkovita profesionalna rehabilitacija i da se izgradi sustav zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Problem obiteljskih mirovina – udovicama i udovcima priznati pravo da se u slučaju smrti jednog od supružnika onom drugom prizna pravo da uz svoju mirovinu koristi dio mirovine umrlog bračnog druga.

Hrvatska država bi trebala korisnike mirovina koji su svoju mirovinu stekli u republikama bivše države zbog preniskih mirovina preuzeti u svoj mirovinski sustav, s time da HZMO preuzme u svoje fondove njihove mirovine.

Problem drugog dohotka – da se svi takvi umirovljenici nakon što su stekli uvjete za starosnu mirovinu oslobode plaćanja doprinosa po osnovi drugog dohotka.

Domove umirovljenika i druge objekte izgrađene sredstvima mirovinskih fondova treba vratiti u vlasništvo i upravljanje Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje za namjene za koje su izgrađeni, odnosno valorizirati drugom imovinom i uključiti u mirovinske fondove.

U narednom razdoblju treba inzistirati na izgradnji novih ili prenamjeni bivših vojnih objekata u domove umirovljenika kako bi svaki grad ili nekoliko općina imali svoje domove umirovljenika.

Od ovlaštenih državnih tijela mora se zatražiti progon za kaznena djela učinjena u upravljanju imovinom mirovinskih fondova i korištenju sredstava mirovinskog i invalidskog osiguranja te odgovornost onih koji su propustili pokretati kazneni progon.

Neplaćanje doprinosa mirovinskom osiguranju mora se tretirati kao neplaćanje poreza.

Potrebno je osigurati izravan utjecaj umirovljenika na korištenje imovine nastale izdvajanjem sredstava i na upravljanje imovinom koja pripada HZMO-u. Zatražiti će se od državne revizije kompletna analiza stanja sredstava kako bi se mogle predložiti odgovarajuće odluke. S ovim je vezano pitanje je li rasprodaja ovog portfelja jedini pravi način njegova efikasnog korištenja. Posebice treba istražiti sve date kredite iz Fonda koji nisu vraćeni i pronaći njihove korisnike radi vraćanja ovih sredstava u Fond.

SU će se zalagati da se porezni teret na plaće i mirovine ublaži tj. da se ti porezi smanje tako da se neoporezivi dio iz plaća podigne na iznad 2 000,00 kuna, a kod mirovina na iznad 3 500,00 kuna.

Predložiti će se izmjene Zakona o računovodstvu, Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezu na dobit kako bi se financijskom disciplinom povećao prihod u proračunu.

Zdravstvena zaštita je oduvijek u središtu zanimanja svih građana, osobito umirovljenika i drugih starijih osoba. Da bi se zaustavilo daljnje pogoršanje zdravstvene zaštite umirovljenika, SU će se zauzimati za utvrđivanje

osnovnih elemenata zdravstvene politike koji bi osigurali razvijanje i unapređenje svih oblika zdravstvene zaštite u ukupnom sustavu zdravstvene zaštite koji odgovaraju specifičnim potrebama umirovljenika, osobito onih starijih od 65 godina.

Predložiti ćemo promjene u sustavu organizacije primarne zdravstvene zaštite radi što boljeg prilagođavanja potrebama građana, a osobito umirovljenika, odnosno zalagati ćemo se da najmanje 25% primarne zdravstvene djelatnosti mora ostati u okviru doma zdravlja kako bi se osigurala maksimalna dostupnost, kontinuiranost i sveobuhvatnost zdravstvene zaštite kroz "institut ordinacije" radi što boljeg prilagođavanja potrebama građana starije životne dobi, a osobito umirovljenika.

Osnažiti ćemo domove zdravlja s više zdravstvenih usluga, prvenstveno specijalističko-konzilijarnih koje će se financirati ugovorom s HZZO-om. Tražiti ćemo povećanje broja ambulanti s punim timom puno radno vrijeme na području od posebne državne skrbi, kao i na otocima na kojima žive većinom umirovljenici. Zahtijevati ćemo uspješnije organiziranje sustava patronažnog zbrinjavanja umirovljenika, odnosno invalidnih osoba, kako bi se ostvarili svi uvjeti za samostalno obavljanje osnovnih životnih i zdravstvenih funkcija.

SU će poduzeti mjere korekcije i unapređenja postojećeg sustava oslobođenja od plaćanja udjela korisnika u financiranju zdravstvene zaštite (participacija) primjenom selektivnih kriterija za pojedine skupine, ovisno o visini mirovine te ostalim materijalnim primanjima. Osigurati ćemo provedbu Programa izvan institucijske skrbi za starije osobe kroz reguliranje gerontoloških centara u lokalnoj zajednici.

Inzistirati ćemo da svaki dom za starije i nemoćne ima obavezno puni liječnički tim obiteljske medicine (liječnik i med. sestra) puno radno vrijeme uz kontrolu kvalitete provedbe na osnovi praćenja i proučavanja zdravstvenih potreba osoba starije životne dobi. SU će inzistirati da se pristupi finalizaciji dijela prostora namijenjenih Sveučilišnoj bolnici u Novom Zagrebu barem za stacionar, čime bi se rasteretili prostori bolnica.

SU je po svom nazivu interesno i socijalno definirana. Svoj socijalni karakter ostvarit će polazeći od činjenice da je čovjek – pojedinac socijalno biće te da su njegova sigurnost i boljitak uvjetovani sigurnošću i punoćom življenja svih društvenih skupina. Zbog toga ćemo inicirati razvoj raznih usluga, kao što su programi dnevno boravka i pomoći u kući starijim osobama, mladi za stare, volonterska skrb o starijim osobama u lokalnim zajednicama i slično. Troškove volonterskih aktivnosti treba osloboditi od poreza i raznih doprinosa te za njih osigurati proračunska sredstva.

Zalagati ćemo se za socijalnu politiku koja treba osigurati određenu socijalnu sigurnost tako da se solidarno štite svi slojevi pučanstva u najvećoj mogućoj mjeri u području školovanja, mirovina, zdravstva, majčinstva, nesreća na poslu, bolesti, odgoja i obrazovanja te podizanja djece. SU smatra obitelj temeljnom socijalnom jedinicom, zauzimat će se za njezinu cjelovitu društvenu zaštitu, što je i hrvatski nacionalni interes (demografsko pitanje). Što hitnije treba preispitati sve odredbe o roditeljstvu kako bi se poboljšao socijalni položaj majke – roditelje glede olakšica, posljedica na mirovinu, roditeljskih naknada za dvoje i više djece kao i dužinu vremena roditeljskog dopusta.

Treba promijeniti shvaćanje o dostojanstvu čovjekova rada u obitelji za djecu i uvažavati njegove dužnosti u obitelji kao društveno vrijedan posao. SU će se organizirati i učiniti dostupnim što veći broj socijalnih usluga koje će omogućiti ravnopravno uključivanje roditelja u svijet rada i slobodnog vremena te osigurati primjerenu skrb i odgoj djece. Inzistirati ćemo na smanjenju ili potpunom ukidanju PDV-a na dječju hranu i higijenske potrepštine, te poticati rješavanje stambenog pitanja (poticajna stanogradnja, ali i omogućavanja najma za siromašne obitelji).

Sustav socijalne skrbi vezan je uz sustav zdravstva koji zbog velikih troškova i zahtjevnosti sprječava razvoj i unapređivanje socijalne skrbi. Zbog toga se zalažemo za oblikovanje zasebnog sustava socijalne skrbi ili barem čvrste i transparentne koordinacije s drugim socijalnim područjima (obitelj, rad, ljudska prava, mirovinsko osiguranje...), budući su isti nedjeljivi, a trenutno razjedinjeni i podijeljeni u tri ministarstva koja međusobno slabo surađuju.

Zalagati ćemo se za decentralizaciju socijalne skrbi – rješavanje i financiranje problema socijalne skrbi spustiti na razinu lokalne samouprave vodeći računa o materijalnim mogućnostima županija. SU će inicirati izmjene postojećeg Zakona o socijalnoj skrbi – usklađivanjem i praćenjem postojeće problematike. Poticati ćemo i razvijati vaninstitucionalnu skrb – na lokalnoj razini razvijati sve oblike vaninstitucionalne skrbi (povećati ponudu dnevne skrbi koja bi bila učinkovitija i jeftinija od one u domovima).

Inicirati ćemo permanentno educiranje zaposlenih u socijalnoj skrbi u skladu s novim saznanjima struke. SU smatra iznimno važnom informatizaciju sustava, pa će se zalagati za kvalitetnim ulaganjem u moderni informatički sustav koji će omogućiti veću učinkovitost i brzinu rada i smanjenje administracije.

Socijalnu pomoć, socijalnu zaštitu nezaposlenih i sve druge oblike socijalne skrbi potrebno je potpuno odvojiti od mirovinskog osiguranja i voditi ih na računu proračuna države i jedinica lokalne samouprave. Zajednički izvještaj o socijalnoj uključenosti (JIM) dogovoren između Vlade RH i Europske komisije koji je potpisan u ožujku 2007. treba biti osnova za provedbu socijalne politike i njeno uključivanje u sudjelovanje u europskim procesima.

Zahtijevat ćemo da se donesu zakoni kojima se osigurava poštivanje privatnog vlasništva poslodavca i realni uvjeti njegova poslovanja, ali i ispunjavanje njegovih obveza iz radnih ugovora te položaj i uloga sindikata u tim odnosima. U tom procesu trebaju sudjelovati i sindikati, ali prethodno organiziraniji i jedinstveni s jasnim stajalištima bez ideoloških predrasuda.

SU će posebnu brigu i pozornost usmjeriti na osobe s invaliditetom i hrvatske branitelje te će se zalagati za osiguravanjem materijalnog i socijalnog položaja ovih kategorija, kako bi se osjećaju korisnim i zaštićenim članovima društva.

U svrhu ostvarenja potpune integracije osoba s invaliditetom, inzistirati ćemo na provođenju postojeće zakonske regulative, koja je u većoj mjeri usklađena s Konvencijom UN-a o zaštiti prava osoba s invaliditetom. **SU smatra nužnim brisanje razlika po osnovi tjelesnog oštećenja između osoba s invaliditetom i hrvatskih branitelja te osiguranja iste naknade za istovjetno tjelesno oštećenje.** Odrediti ćemo kriterije i osigurati sredstva za odgovarajući obim nužnih terapijskih postupaka i usluga za osobe s invaliditetom.

SU smatra nužnim da se najveće reforme provedu u sustavu odgoja i obrazovanja od kojega počinje spirala diskriminacije i segregacije. Sustav je materijalno i kadrovski neprilagođen za prihvata djece s teškoćama u razvoju, te ćemo inzistirati na tim promjenama i prilagođavanju potrebama. Inicirati ćemo proces stalne edukacije i razvijanje socijalnih vještina mladih s invaliditetom za potrebe radnog procesa. Inzistirati ćemo na osiguravanju pristupa javnim građevinama i javnim površinama, te opremanju zdravstvenih i socijalnih ustanova potrebnim funkcionalnim pomagalima za djecu sa teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, kao prvi preduvjet izjednačavanja sa ostalim građanima.

SU će poticati rješavanje stambena problematika za hrvatske branitelje - u suradnji lokalne zajednice i državnih organa, osiguravati materijalnu sigurnost kroz dionice koje će se davati za branitelje te poticati zapošljavanje nezaposlenih branitelja i članova uže obitelji.

Zalagati ćemo se na pravo prihvaćanja branitelja u državne ustanove te zdravstvenu preventiva - na razini županija ustanovit ćemo zdravstveno-rekreacijska lječilišta za branitelje. U tu svrhu treba donijeti propise koji će omogućiti da se na temelju preostale radne sposobnosti, uz pomoć profesionalne rehabilitacije, uključe u svijet rada.

SU će nastojati spriječiti podjele hrvatskih branitelja prema pravu ostvarivanja mirovine prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005. godine., a koji braniteljsku mirovinu omogućuje onima koji odlaze u mirovinu poslije stupanja na snagu Zakona.

U području kulture SU će intenzivnije razvijati veze s drugim zemljama i međunarodnim institucijama. Taj proces olakšavaju programi kulturnih potreba pripadnika hrvatskoga naroda u drugim zemljama. Zalagati ćemo se za ravnomjerno osiguravanje financijskih, materijalnih i drugih uvjeta za obavljanje i razvitak svih djelatnosti kulture, a osobito muzejske, galerijske, knjižničarske, arhivske, kazališne, glazbene i glazbeno-scenske, nakladničke, likovne i filmske.

Prioritet ćemo dati financiranju kulturnih programa, a ne institucija. No, institucije treba održavati, osobito ako se radi o spomenicima kulture. Takve vrijedne objekte treba pretvarati u scenske i galerijske prostore kako bi se kulturni sadržaji što više približili građanima u njihovom prirodnom okruženju. Osigurati ćemo disperziju kulture koja omogućava ravnopravnu dostupnost kulturnih sadržaja svim zainteresiranim građanima, a ostvaruje se kroz osmišljen programe regionalnih i lokalnih centara za kulturu.

Radi zadovoljavanja potreba umirovljenika, u osmišljavanju njihovog slobodnog vremena u kulturi, obrazovanju i rekreaciji, a u cilju očuvanja održavanja i poboljšanja njihovih intelektualnih, duhovnih, psihofizičkih i zdravstvenih potreba, Stranka će se zalagati za besplatno korištenje svih objekata i sadržaja u kulturi, obrazovanju, sportu i rekreaciji.

Vanjska politika ima važnu funkciju za afirmaciju Hrvatske u svijetu u političkom i gospodarskom pogledu, stoga ćemo sa zauzimati za izradu strategije vanjske politike s jasno zacrtanim strateškim ciljevima države. Oni moraju biti doneseni općim konsenzusom svih političkih faktora oko osnovnih i glavnih ciljeva vanjske politike države. Istodobno zauzimati se da te poslove obnašaju stručne i moralne osobe. Treba unaprijediti i standardizirati državni protokol ovisno o razini državnih dužnosnika.

Hrvatsko iseljništvo neiskorišteni je resurs koji treba razvijati u obostranom interesu. Temeljem toga razrađena je i strategija za suradnju, uključivanje u društvene procese i povratak iz iseljništva. Među inim predviđeno je smanjenje pristojbe za primanje u hrvatsko državljanstvo, uvođenje poticajnih mjera za ulaganje znanja i kapitala iseljenika te izgradnju domova za stare i nemoćne i povratnike.

Pravosuđe se mora reorganizirati i unaprijediti kako bi postalo učinkovito te bez političkog utjecaja provodilo pravednost, ne kočeci razvoj. Predlažemo osnivanje «socijalnog suda u Zagrebu i osiguranje sudske zaštite bez prethodnog ulaganja žalbe».

Socijalna prava u pravilu građani ostvaruju u upravnom postupku pred prvostupanjskim upravnim tijelima. Građani koji smatraju da su osnovano odbijeni u ostvarivanju tih prava i imaju mogućnost uložiti žalbu drugostupanjskom upravnom tijelu. U slučaju nezadovoljstva odlukom drugostupanjskog upravnog tijela mogu tužbom u upravnom sporu pred Upravnim sudom RH tražiti pobijanje te odluke.

Postupak ostvarenja socijalnih prava (pretežno iz mirovinskog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja) traje više godina stoga što taj postupak prolazi kroz tri instance (prvostupanjsko tijelo, drugostupanjsko tijelo i sud). Da bi zaštita socijalnih prava bila brža i efikasnija predlaže se da se zakon uredi tako da nezadovoljni građanin može nakon negativnog rješenja odmah pokrenuti tužbom upravni spor pred sudom, a ne kao do sada da mora prethodno uložiti žalbu i čekati odluku drugostupanjskog tijela.

Osim toga, smatramo da bi sudska zaštita socijalnih prava bila efikasnija i brža kod specijaliziranog suda samo za ta prava. Ovo znači da bi se upravni sporovi iz socijalnih prava izuzeli iz nadležnosti Upravnog suda RH i dali u nadležnost posebnom socijalnom sudu u Zagrebu ili socijalnim sudovima u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku. Upravni sud RH ostao bi nadležan samo u iznimnim slučajevima povodom pravnih sredstava uložениh na odluku Socijalnog suda u Zagrebu ili socijalnih sudova (Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku).

Školstvo mora biti efikasnije da bi odgovorilo svojoj zadaći u odgoju i naobrazbi mladih. U izradi programa moraju biti uključeni svi relevantni subjekti od stručnih pojedinaca do ovlaštenih institucija. Programi moraju biti usmjereni u školovanje deficitarnih kadrova za gospodarstvo. U prvi plan treba staviti interese učenika, a ne razne lobije i apetite izdavača. Smatramo da bi sadašnje katastrofalno stanje trebalo promijeniti tako da programi već u nižim razredima osnovne škole potiču kreativnost, a smanjuju «bubanje» bez razumijevanja. Smanjiti opterećenje učenika u osnovnim i srednjim školama smanjenjem broja školskih sati i omogućiti više slobodnog vremena za razvoj kreativnosti.

SU će posebnu ulogu dati u razvijanju i unapređenju sporta. Posebno će se zalagati za izmjene i dopune Zakona o sportu i Zakona o udrugama, kao i ravnopravnom osiguravanju financijskih sredstava za profesionalne ali i amaterske sportove. Poticati će tjelesnu aktivnost starijih osoba, kao i javno isticanje i promociju istog u cilju prevencije različitih bolesti, kao i što duljem očuvanju sposobnosti posebice starijih.

Zalagati će se za osiguravanjem više sportskih sadržaja koji će biti dostupni svim dobnim skupinama, kao ulogom za zdravu naciju. Rad na razvoju športa treba uskladiti s borbom protiv droge, kriminala i ostalih poroka.

U cilju razvoja svijesti o ljubavi prema prirodi izraditi program razvoja planinarskih domova i pomoći planinarskim društvima.

U svrhu razvitka vrhunskog športa treba izraditi pravilnik o nagrađivanju športaša i ekipa za osvojena svjetska odličja, bez obzira na vrstu natjecanja.

Zalagat ćemo se da mediji imaju ključnu ulogu u istinitom informiranju javnosti o našoj aktivnosti u provedbi ovog izbornog programa.

Ovaj Izborni program izrađen je u suradnji s Maticom umirovljenika Hrvatske, Sindikatom umirovljenika Hrvatske, Koordinacijskim odborom zajednice udruga umirovljenika javnih poduzeća RH (INA, HŽ, HEP, HT-HP), Društvom «Hrvatski umirovljenik», Zajednicom udruga umirovljenika unutarnjih poslova Hrvatske i Hrvatskom udrugom žrtava pretvorbe.

Ovaj Izborni program je izraz želja za promjenama sadašnjih i budućih umirovljenika i zadatak Stranci umirovljenika da učini sve kako bi Hrvatska napredovala kao zemlja pravde i razvoja.

Zagreb, 2009.

Predsjednik SU
Lazar Grujić dipl. oec.